

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând recursul declarat de Radu Baroncea împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2018,

adoptată asupra revizuirii depuse împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Mărculești-Combi” împotriva societății comerciale „Vadcom-Prim” societate cu răspundere limitată și Radu Baroncea, intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Lux-SP” cu privire la constatarea nulității actelor juridice, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 05 octombrie 2017, societatea pe acțiuni „Mărculești-Combi” (denumirea prescurtată SA „Mărculești-Combi”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății comerciale „Vadcom-Prim” societate cu răspundere limitată (denumirea prescurtată SC „Vadcom-Prim” SRL) și Radu Baroncea, intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Lux-SP” (denumirea prescurtată SRL „Lux-SP”), prin care a solicitat constatarea nulității contractului de împrumut cu ipotecă încheiat la 20 mai 2015 între SC „Vadcom-Prim” SRL și SRL „Lux-SP”; constatarea nulității contractului de cesiune a creanței nr. 343 din 22 mai 2015 încheiat între SC „Vadcom-Prim” SRL și Radu Baroncea; repunerea părților în poziția inițială; încasarea de la Radu Baroncea a sumei de 470 000 de lei, achitată în beneficiul SRL „Lux-SP” conform contractului de împrumut cu ipotecă și contractului de cesiune a creanței; încasarea solidară din contul SC „Vadcom-Prim” SRL și Radu Baroncea în beneficiul SA „Mărculești-Combi” a sumei de 50 000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată; și aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii sub formă de sechestru pe bunurile imobile și mobile, precum și pe conturile bancare ale lui Radu Baroncea și SC „Vadcom-Prim” SRL în limita sumei de 3 000 000 de lei – valoarea contractului de împrumut cu ipotecă și contractului de cesiune a creanței (vol. I, f.d.4-13).

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), prin încheierea din 18 octombrie 2017 (vol. I, f.d. 217-218), a respins cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

La 01 noiembrie 2017, reprezentantul SA „Mărculești-Combi”, Ion Conicov a depus cerere repetată privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului pe toate conturile bancare, bunurile mobile și imobile ale lui Radu Baroncea și SC „Vadcom-Prim” SRL în limita sumei de 3 000 000 de lei (vol. I, f.d.222-225).

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), prin încheierea din 02 noiembrie 2017 (vol. I, f.d. 241-244), a admis în parte cererea repetată a SA „Mărculești-Combi” privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, și a aplicat sechestrul pe bunurile și pe mijloacele bănești din conturile bancare ale lui Radu Baroncea, în limitele pretențiilor înaintate de 470 000 de lei.

La 21 noiembrie 2017, Radu Baroncea a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 02 noiembrie 2017, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii recurate, soluționând prin decizie problema în fond în sensul respingerii cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii (vol. I, f.d.251-253).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 21 decembrie 2017 (vol. II, f.d.36-43), a respins recursul declarat de Radu Baroncea și a menținut încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 02 noiembrie 2017.

La 29 decembrie 2017, reprezentantul lui Radu Baroncea, avocatul Sergiu Verebceanu a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017, prin care a solicitat emiterea unei încheieri de admitere a revizurii și casarea deciziei instanței de recurs din 21 decembrie 2017 (vol. II, f.d.46-52).

În argumentarea cererii de revizuire a indicat că Radu Baroncea și SC „Vadcom-Prim” SRL nu sunt creditori sau debitori ai SA „Mărculești Combi”. Mai mult decât atât, aceștia nu au careva obligații față de SRL „Lux-SP”, iar ultima fiind debitor față de Radu Baroncea cu 2 530 000 de lei.

Susține că, acțiunea civilă înaintată derivă dintr-un raport juridic incontestabil de împrumut cu ipotecă, încheiat între SRL „Lux-SP” și SC „Vadcom-Prim” SRL la 20 mai 2017, cu ulterioara cesionare către Radu Baroncea, prin contractul din 22 mai 2017, iar SA „Mărculești-Combi” nefiind parte a contractelor în cauză. Astfel, nici nu putea avea un interes legitim prin asemenea acțiune, cu atât mai mult o asigurare a acțiunii față de persoane terțe, motive din care consideră încheierea și decizia contrare normelor imperative.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 19 februarie 2018 (vol. II, f.d. 61-67), a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de reprezentantul lui Radu Baroncea, avocatul Sergiu Verebceanu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017.

La 26 februarie 2018, Radu Baroncea a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2018, prin care solicită admiterea recursului și casarea integrală a încheierii recurate, cu restituirea cauzei spre rejudecare (vol. II, f.d. 69-70).

În motivarea recursului reiterează circumstanțele faptice ce țin de fondul cauzei și menționează că Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de recurs, a indicat în textul deciziei din 21 decembrie 2017 că recurent este „Valeriu Baroncea”, în timp ce numele corect al recurentului era „Radu Baroncea”.

Astfel, opinează că, în speță, a fost emisă o hotărâre cu privire la drepturile unor

persoane care nu au fost implicate în proces, circumstanță care prin prisma art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă constituie temei de revizuire și retractare a acestei decizii.

Subsecvent, apreciază ca fiind eronată concluzia instanței de revizuire precum că indicarea greșită a prenumelui recurentului reprezintă în sine o greșeală mecanică, admisă de instanța de recurs. Or, în situația dată, instanța de recurs urma să înlăture greșeala prin emiterea unei încheieri de corectare a greșelii.

Ab initio Colegiul decelează că, în conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Coroborând dispozițiile art. 425 cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs consideră că, în speță, termenul de demarare a căii de atac începe să curgă în ziua imediat următoare datei comunicării încheierii judecătorești.

Colegiul atestă că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece încheierea recurată datează cu 19 februarie 2018, iar cererea de recurs a fost depusă la 26 februarie 2018, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe prima filă a cererii de recurs (vol. II, f.d. 69).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Radu Baroncea urmează a fi respins și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2018, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 453 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează în alin. (1) că, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Prin prisma (3) al aceluiași articol, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2018 prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că actul judecătoresc contestat a fost emis în concordanță cu normele de drept procedural pertinente.

Primordial, instanța de recurs consideră oportun de a învedera că în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și reînnoirea judecării în cazurile

expres determinate de lege.

Revizuirea oferă posibilitatea retractării unei hotărâri judecătorești definitive care se vădește a fi greșită în raport cu unele împrejurări de fapt survenite după pronunțarea acesteia. Retractarea unei hotărâri judecătorești definitive produce efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazurile strict determinate de lege. Pe de altă parte, însă, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

Având în vedere că revizuirea ocupă un loc aparte în sistemul căilor legale de atac, Colegiul găsește oportun a evoca doar trăsăturile distinctive speței, or, legiuitorul a impus unele reguli de procedură specifice care se aplică acestei căi de atac și care evidențiază deopotrivă locul aparte pe care-l ocupă revizuirea în sistemul procedural.

Astfel, revizuirea făcând parte din categoria căilor extraordinare de atac, este guvernată de reguli speciale, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea acesteia.

Așa, în conformitate cu art. 449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina/cauza care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii/cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii/cauzei;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Analizând memoriul cererii de recurs și a cererii de revizuire se distinge că în argumentarea solicitării retractării deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017 este invocat temeiul prevăzut de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, și anume faptul că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu

au fost implicate în proces.

În acest sens, urmează a fi notat faptul acest temei de declarare a revizuirii are drept scop desființarea unei hotărâri judecătorești în cazul în care după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă se constată faptul că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În condițiile speței, însă, Colegiul desprinde că recurentul Radu Baroncea este subiect al raportului material litigios, având calitatea procesuală de pârât, iar încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 02 noiembrie 2017 și decizia Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017 fiind emise nemijlocit față de acesta. Or, atât în încheierea primei instanței, cât și în decizia instanței de recurs Radu Baroncea este identificat prin codul numeric personal (IDNP).

Mai mult decât atât, se profilează faptul că în partea dispozitivă a deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017 este indicat cert că „se respinge recursul declarat de Radu Baroncea împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 02 noiembrie 2017” (vol. II, f.d. 42-43).

Astfel, Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia Curții de Apel Chișinău, ca instanță de revizuire, că indicarea în textul deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017 a numelui recurentului „Valeri Baroncea” în esență este o greșeală mecanică admisă, și nu se referă la o terță persoană.

Respectiv, faptul că Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de recurs, a indicat în partea motivată a deciziei din 21 decembrie 2017 că recurent este Valeri Baroncea, în timp numele de facto al acestuia era Radu Baroncea, nu constituie temei de retractarea a hotărârii judecătorești, prin prisma art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă.

Cumulul ipotezelor relevante certifică în mod clar lipsa de substanță a recursului declarat de Radu Baroncea împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2018 și cu titlu de consecință a revizuirii declarate împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017. Circumstanța dată desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare atât a revizuirii, cât și a recursului.

Pertinentă speței Colegiul consideră și jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor, în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art.6 §1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (*Josan v. Moldova*, nr. 37431/02, § 25; *Brumărescu v. România*, nr.28342/95, §61; *Ryabykh v. Rusia*, nr.52854/99, §52).

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea Curții de

Apel Chişinău din 19 februarie 2018 a fost emisă cu respectarea normelor de drept pertinente, iar recurentul nu a adus în faţa instanţei de recurs argumente elocvente în sensul demonstrării ilegalităţii şi netemeinicii actului judecătoresc recurat, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Radu Baroncea şi a menţine încheierea Curţii de Apel Chişinău din 19 februarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) şi art. 453 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie

d e c i d e :

A respinge recursul declarat de Radu Baroncea împotriva încheierii Curţii de Apel Chişinău din 19 februarie 2018.

A menţine încheierea Curţii de Apel Chişinău din 19 februarie 2018, adoptată asupra revizuirii depuse împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 21 decembrie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acţiuni „Mărculeşti-Combi” împotriva societăţii comerciale „Vadcom-Prim” societate cu răspundere limitată şi Radu Baroncea, intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Lux-SP” cu privire la constatarea nulităţii actelor juridice, încasarea sumei şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chişca-Doneva

Nina Vascan